

og uden nogen Ordning. Der vil altsaa med Hensyn til Besparing af Arbejdskraft i Virkeligheden ikke vindes noget, naar det da ikke blev udtrykkelig bestemt, at Forlæggerne skulde aflevere dem hæftede eller indbundne. De praktiske Vanskeligheder ved at finde Grænsen ville vist ogsaa være betydelig store, idet enhver Sag, som er trykt, jo maa have været hos en Bogtrykker, men ikke paa nogen Maade behøver at have haft noget som helst at gøre med en Forlægger. Nogen Hjælp ved Ordningen af Arkene vilde det naturligvis være, hvis man som i gamle Dage nederst paa Arket trykte, hvad det var for et Værk; det har man jo nu i Reglen opgivet af æstetiske Hensyn, man synes ikke, det saa saa godt ud, og holder derfor Marginen fri, men det kunde maaske være nogen Hjælp, om det igen indførtes. Men Bibliotekernes Arbejde ved Ordningen kan blive det samme, hvad enten Sagerne afleveres fra Forlæggeren eller fra Bogtrykkeren, og Delingen af Arbejdspligten vilde vist være yderst vanskelig.

Jeg vilde saa gerne med det samme have rettet en Henvendelse til Bibliotekarerne, naturligvis gennem den højtærede Minister. Den vedrører § 6, Straffebestemmelsen. De, der ikke have afleveret, kunne straffes med Bøder, ikke under 10 Kr. Det er vist hændet ikke blot mig, men adskillige andre Mennesker, at vi paa et Bibliotek have søgt Ting, som vi vide ere trykte, og som vi have besiddet, men som Biblioteket ikke har og aldrig nogen Sinde har faaet, fordi Bogtrykkerne tage deres Afleveringspligt meget let, og fordi Bibliotekaren umuligt kan vide Besked med alt, hvad der bliver trykt Landet over, og rekvirere det, eller holde Øje med, om de faa det eller ikke. Jeg vil udtale det Ønske, at Bibliotekarerne, naar denne Lov udkommer, ville tage alvorligt fat paa alle de Tilfælde af mangelfuld eller manglende Aflevering, som komme til deres Kundskab, saa meget mere som jeg finder, at denne Minimumsbøde, der er sat til 10 Kr., er aldeles latterlig lav. Hvis man i Virkeligheden af Hensyn til den kommende Videnskab og til Oplysningen i det hele vilde fremtvinge en Afleveringspligt for trykte Sagers Vedkommende, kunde man godt være gaaet til en betydelig højere Bøde, og det vilde maaske være heldigt. Nu er Bøden sat til ikke under 10 Kr., og det faa vi blive ved. Men jeg tillader mig saa ogsaa at udtale det Haab, at man straks vil tage fat paa alle dem, der forsømme deres Afleveringspligt.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (J. C. Christensen): Det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (Harald Jensen) var jo forskrækket for, at nogle af hans Visitkort eller nogle Forlovelseskort skulde blive afleverede. Jeg tror ikke, det vil gøre det ærede Medlem stort, om han skal aflevere et Par Visitkort gennem Bogtrykkeren; derfor vil han alligevel komme til at give omtrent det samme for sine Visitkort som tidligere, det har ikke nogen Betydning. (Afbrudelse af Harald Jensen.) Jeg antager heller ikke, at Bibliotekerne sætte stor Pris paa det, men jeg tror ikke, det ærede Medlem behøver at være saa ængstelig for hele den Sag. Jeg tror ikke, Bibliotekerne give sig til at opbevare den Slags Sager, og i alt Fald er der ikke saa stor Fare ved de ministerielle Bestemmelser, som det ærede Medlem henviste til. Det ærede Medlem kan nu en Gang ikke, og det kan vist ingen, skrive Love, som i den Grad give Detailbestemmelser, at alle de forskellige Forhold, som Livet frembyder, ere omhandlede i Loven; man maa overlade adskilligt til dem, der skulle udføre Loven, og saaledes ogsaa her. Det tror jeg, det ærede Medlem vil finde, og at man ligeledes i Fremtiden vil finde, at saaledes vil det altid blive under ethvert som helst Styre, saa det tror jeg ikke det ærede Medlem skal opholde sig saa stærkt ved.

Hvad det ærede Medlem dernæst lagde megen Vægt paa, var at faa Afleveringspligten for en Del lagt over paa Forlagsboghandlerne. Jeg erkender, at det kunde have sine Behageligheder i mange Henseender; navnlig naar det blev paalagt dem at levere hæftede Eksemplarer — det vilde jo være endnu bedre, hvis de skulde aflevere dem i stærke Bind. Men jeg er ængstelig ved at faa Afleveringspligten fordelt paa forskellige Mennesker, thi kniber det allerede nu, som det ærede Medlem for Københavns Amts 3die Valgkreds (Osc. Hansen) oplyste noget om, at faa Afleveringspligten efterfulgt, kan man være vis paa, at det vil knibe endnu mere, naar man fordeler Pligten paa flere. Vore Biblioteker ville saa sikkert i mange Tilfælde blive brøstholdne, thi det er kun en fattig Trøst, at de saa faa nogle Bøger og nogle Ting godt hæftede, naar der er andre Ting, de slet ikke faa. Det tør jeg derfor ikke have noget med at gøre.

Det ærede Medlem syntes ikke om, at Embedsmændene skulde aflevere deres Ting til Arkiverne. Han syntes, at Embedsmændene her havde et Fortrin — jeg for-